

KEGA č. 013UKF-4/2014: *Tvorba a implementácia inovačných modulov výučby anglického a ruského jazyka pre žurnalistov*

**MODULY VÝUČBY
ANGLICKÉHO A RUSKÉHO JAZYKA
PRE ŽURNALISTOV**

Vypracoval: Mgr. Pavol Adamka, PhD.

Spolupracovali: Mgr. Oľga Csalová, PhD.

Doc. PaedDr. Jana Waldnerová, PhD.

Úvod

Didaktická orientácia na modulovú organizáciu vyučovacieho procesu je determinovaná predovšetkým objektívnymi faktormi, t.j. relatívne nízkou hodinovou dotáciou predmetu a značne širokým rozsahom osvojovaných vedomostí a formujúcich zručností. Súčasne reflektuje pragmatické požiadavky, kladené na úroveň ovládania jazyka i zo strany inštitúcie (katedry, fakulty) a uspokojuje individuálno-pragmatické potreby študentov.

Blokový princíp štrukturácie obsahu, dôraz na výraznú samostatnú prácu študentov a vysoký stupeň variatívnosti a adaptácie vyučovacieho procesu (obsahu vyučovania, organizačných foriem a metód) vzhľadom na sociálne potreby, podmienky vzdelávacieho procesu a individuálne osobitosti, možnosti a dopyt učiacich sa, vytvárajú predpoklady pre úspešnú aplikáciu modulu v praxi. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, modulový princíp, napriek zdanlivo znalostno-centrickému obsahu nie je v ostrom konflikte s uplatňovaným dominantným prístupom v jazykovom vzdelávaní – komunikačno-činnostným prístupom a jeho základnými princípmi:

1. Riešenie aktuálnych situácií v modeli „tu a teraz“ – vyrovňavanie sa s reálnymi problémami v potrebnom rozsahu profesionálnych kompetencií;
2. Koncentrácia učiva a interdisciplinarita – maximálne využívanie medzipredmetových vzťahov, integrácia vedomostí a skúseností do uceleného systému poznania;
3. Experimentálna a bádateľská činnosť – aktívne hľadanie odpovedí na množstvo otázok, spracovávanie podnetov, riešenie problémov;
4. Orientácia na proces, nie na produkt (hlbšie kultúrne znalosti nie sú okamžite detekovateľné) – nie je dôležitý výsledok a jeho 100% správnosť, ale hodnotí sa proces, akým sa učiaci k výsledku dopracovali;
5. Zodpovednosť samotného učiaceho sa za výsledok učenia – je i na ňom, odkiaľ čerpá informácie, akej kvality a ako ich využije v procese riešenia komunikačného problému, k akým záverom dospeje;
6. Samostatnosť, primárne v poznávacej činnosti.

Každý predkladaný modul predstavuje relatívne autonómnu rámcovú organizačno-metodickú jednotku učebnej disciplíny, ktorú tvoria jednotlivé štruktúrne prvky; ich vzájomný vzťah, pomer a postupnosť nie sú striktne určené a sú adaptabilné na konkrétne podmienky vyučovacieho procesu.

Predkladané rámcové modely boli nami aplikované a verifikované vo vyučovacom procese na Katedre žurnalistiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre v období 2014-2016.

Učebné materiály pre všetky moduly, ako i e-learningové kurzy boli vypracované v rámci projektu KEGA č. 013UKF-4/2014: *Tvorba a implementácia inovačných modulov výučby anglického a ruského jazyka pre žurnalistov* a sú voľne dostupné na webovej stránke projektu – <http://kega013.ff.ukf.sk/>.

ANGLICKÝ JAZYK

Modul 1: General English (1. – 2. semester)

I. Ciele

Primárny cieľ:

- dosiahnutie jednotnej úrovne cudzojazyčných znalostí a komunikačných kompetencií v anglickom jazyku u všetkých študentov žurnalistiky min. na úrovni B2.

Parciálne ciele:

- osvojenie/prehĺbenie, doplnenie poznatkov o systéme anglického jazyka (gramatický systém) v praktickej činnosti spojenej s tematikou žurnalistickej profesie;
- upevnenie základných komunikatívnych zručností;
- tréning receptívnych schopností v cudzom jazyku, osvojenie si základov produktívnych profesijných kompetencií (ESP).

II. Očakávané výsledky

Študent je schopný po absolvovaní modulu uvedomelo využívať svoje jazykové znalosti v profesijne orientovanej (umelo navodenej) situácii: bezproblémovo ovláda gramatiku anglického jazyka, jeho komplexný ústny i písomný prejav je sebadomý a plynulý (a to i v odbornej oblasti), nemá problémy s percepciou prečítaného ani vypočutého publicistického komunikátu, detekuje a aktívne užíva anglický jazyk v jeho štylistickej variatívnosti.

III. Tematický rámec

I. semester:

1. The Most Common Grammar Mistakes

- collective nouns
- Neither, none, each, every
- misplaced modifiers
- I, me, we, us
- punctuation

2. The Present Tense

- Present Simple Tense
- Present Progressive Tense
- The Present Simple vs. Present Progressive Tense
- verbs that we don't use in the Progressive Tense
- different meanings
- novels and short stories written in the present tense
- usage of the present tense in headlines

3. The Present Perfect Tense

- auxiliary *have/has* and the past participle
- The Present Perfect Simple Tense
- The Present Perfect Continuous Tense
- The Present Perfect preference in some journalism contexts (particularly newspapers)

4. Narrative Tenses 1

- tenses within the context of the function narrating, i.e. relating past events
- The Past Simple Tense
- irregular verbs
- past habits (states): *Used to* + verb; or *Would* + (adverb of frequency) + verb

5. Narrative Tenses 2

- The Past Progressive Tense
- interrupted activity
- unfinished activity
- repeated action
- temporary situation

- The Past Perfect Simple/ Progressive Tense
- 6. Narrative Tenses 3
 - The Future in the Past
 - The Narrative Journalism Style
- 7. Future Forms 1
 - the modal auxiliary verb will
 - the most common possible meanings: certainty, habitual characteristic, volition (willingness), instant decision
- 7. Future Forms 2
 - Going to
 - The Present Progressive Tense
 - The Present Simple Tense
- 8. Future Forms 3
 - The Future Continuous Tense
 - The Future Perfect Simple/ Progressive Tense
- 9. Future Forms 4
 - Is to
 - Is about to
 - Shall
- 10. Verb Patterns
- 11. Journalistic Glossary

2. semester:

1. Conditionals 1
 - real conditional: the Zero Conditional
 - real conditional: the First Conditional
2. Conditionals 2
 - Unreal conditional: the Second Conditional
 - Unreal conditional: the Third Conditional
 - Mixed Conditionals
3. Wishes/ Regrets 1
 - wish + infinitive
 - wished + infinitive
 - Wishing for the impossible: wish that + past tenses
4. Wishes/ Regrets 2
 - Hopes and wishes: hope that + present/ future
 - Past regrets: wish + past perfect
5. Passive Voice
 - Agent/ Instrument
 - Subject, Verb, Object (direct/indirect)
6. Indirect/ Reported Speech
7. Relative Clauses 1
 - Defining relative clauses
 - The relative pronoun is the subject
 - The relative pronoun is the object
8. Relative Clauses 2
 - Non-defining relative clauses
 - Prepositions and relative clauses
 - Whose Where, When, Why
9. Articles
 - The Definite Article: THE
 - The Indefinite Articles: A and AN
 - Omission of articles (zero article)
10. Associated Press Stylebook
11. Journalistic Glossary

IV. Učebný materiál

CSALOVÁ, O.: English Grammar for Journalists. Nitra: UKF, 2016. 142 s. ISBN 978-80-558-1066-9. Aktuálne texty z anglojazyčných periodík, vysielania BBC, CNN, internetové zdroje.

Poznámka: metodické i kontrolno-korekčné požiadavky (v súlade so zadaným výsledným blokom) sú reflektované v štruktúre učebných materiálov.

<p style="text-align: center;">Modul 2: English for Specific Purposes (3. – 6. semester)</p>
--

I. Ciele

Primárny cieľ:

- prehĺbenie profesijne orientovanej anglojazyčnej komunikačnej kompetencie a dosiahnutie min. úrovne ovládania jazyka na úrovni C1 SEER.

Parciálne ciele:

- osvojenie si profesijne orientovaných znalostí anglojazyčného areálu;
- osvojenie si anglickej odbornej terminológie z oblasti žurnalistiky;
- všestranné prehĺbenie komunikatívnych zručností s dôrazom na produktívne kompetencie – speaking a writing.

II. Očakávané výsledky

Študent adekvátne, bez problémov komunikuje v situáciách, spojených s jeho profesiou; ovláda žurnalistickú terminológiu, ako aj pravidlá žurnalistickej praxe. Je schopný produkovať plnohodnotný, jazykovo adekvátny a správny cudzojazyčný text v súlade so žánrovými požiadavkami žurnalistiky a publicistiky, ako aj bezproblémovo analyzovať cudzie publicistické komunikáty z pohľadu etických, estetických a ďalších spoločenských maxím.

III. Tematický rámec

3. semester

1. The media, their kinds, contents and functions
2. Daydreaming and future – projecting one's plans
3. Newspapers, kinds, common features, differences
4. Newspaper content, basic journalistic genres
5. News values: What makes a story newsworthy
6. News, the basic genre of journalism, structure
7. Inverted Pyramid form, headlines, leads
8. Creating leads, principles, practice
9. Practicing Inverted Pyramid form, the origin of the structure
10. Introducing other news structures, pros and cons of Inverted Pyramid.

4. semester

1. News stories- basic principles of writing
2. Review - definition and principles of creating
3. Book review and film review analysis.
4. Review writing and reading
5. Interview- kinds and principles
6. Preparing for an interview- what to do before
7. Practicing different approaches for different interviews
8. Reading and writing interview essays
9. Feature stories – types and purpose
10. Creating feature stories

5. semester

1. Public Relations – introduction, purpose and goals
2. Work of PR, basic principles
3. Public Relations and Journalism
4. Advertising- history and contemporary forms
5. PR – advertising – common issues and differences
6. Early history of journalism – to the 18th century
7. History of journalism from the 18th century

8. History of American journalism, stamp act and newspapers
9. Inventions that changed journalism
10. Yellow journalism – the origin and meaning of the term
(Pulitzer – Hearst media war)

6. semester

1. The most important journalists whose achievement influenced the whole craft
2. Investigative journalism
3. Muckrakers, Nelly Bly and her achievement
4. The Internet and journalism
5. Civic and citizen journalism – blogging
6. Importance of ethical principles in journalism
7. When journalists do not care about ethics of their profession
8. History of gutter press
9. Globalisation and the future of journalism
10. Creating newspapers – presentation of students' works

IV. Učebný materiál

WALDNEROVÁ, J.: English for Journalists. Nitra: UKF, 2016. 84 s. ISBN 978-80-558-1068-3.
Aktuálne texty z anglojazyčných periodík, vysielania BBC, CNN, internetové zdroje.

Poznámka 1: metodické i kontrolno-korekčné požiadavky (v súlade so zadefinovaným rezultatívnym blokom) sú reflektované v štruktúre učebných materiálov.

Poznámka 2: Moduly 2 a 3 prebiehajú súbežne (v rozsahu podľa uváženia pedagóga, vzhľadom na existujúce znalosti recipientov).

Modul 3: Socio-cultural Background (1. – 6. semester)

I. Ciele

Primárny cieľ:

- kritické poznanie spoločensko-politickej reality anglofónnych krajín.

Parciálne ciele:

- osvojenie, prehĺbenie a doplnenie poznatkov o anglofónnych krajinách;
- konfrontácia vlastných a cudzích názorov;
- budovanie kritického prístupu k „zjednodušenému“ a stereotypnému sprostredkúvaniu reality masmédiami;
- konfrontácia slovenskej a anglo-americkéj reality;
- formovanie interkultúrnej kompetencie;
- prekonanie predsudkov a stereotypov.

II. Očakávané výsledky

Študent získa, resp. si prehĺbi a doplní znalosti o anglojazyčnom areále: o histórii, kultúre a ďalších determinantoch spoločensko-politickej reality anglofónnych krajín, ktorá sa reflektuje v slovenských médiách. Buduje si kritický prístup k informáciám, ktoré mu sprostredkujú anglojazyčné a slovenské médiá. Formuje svoje kognitívne znalosti v smere hlbšieho spoznávania „reálneho“ stavu vecí, prekonáva existujúce stereotypy a predsudky, formuje sa interkultúrne tolerantný jedinec.

III. Tematický rámec

(prispôbuje sa podľa úrovne už existujúcich znalostí, ktoré študenti nadobudli počas primárneho a sekundárneho vzdelávania)

- základné momenty z histórie Veľkej Británie, Spojených štátov (nakoľko tieto nachádzajú odraz i v našej publicistickej tvorbe);
- precedентné udalosti z histórie ďalších anglofónnych krajín;
- charakter a fungovanie politického systému USA a GB;
- ďalšie precedентné fenomény aktívne využívané v anglofónnej tlači.

IV. Učebný materiál

MICHELČIKOVÁ, L.: United Kingdom: History and Political System. Nitra: UKF, 2016. 98 s. ISBN 978-80-558-1067-6.

SZABÓOVÁ, M.: The United States of America: History and Political System. Nitra: UKF, 2016. 100 s. ISBN 978-80-558-1069-0.

Aktuálne texty z anglojazyčných periodík, vysielania BBC, CNN, internetové zdroje.

V. E-learningové kurzy

United Kingdom: History and Political System (<https://amos.ukf.sk/course/view.php?id=226>)

The USA: History and Political System (<https://amos.ukf.sk/course/view.php?id=227>)

Poznámka 1: metodické i kontrolno-korekčné požiadavky (v súlade so zadaným výsledným blokom) sú reflektované v štruktúre učebných materiálov.

Poznámka 2: Moduly 2 a 3 prebiehajú súbežne (v rozsahu podľa uváženia pedagóga, vzhľadom na existujúce znalosti recipientov).

Poznámka 3: E-learningové kurzy sú adaptabilné pre konkrétne požiadavky a potreby vyučujúceho.

RUSKÝ JAZYK

Modul 1: Русский язык (1. – 6. semester)
--

I. Ciele

Primárny cieľ:

- dosiahnutie cudzojazyčných vedomostí, komunikačných zručností, návykov a kompetencií v ruskom jazyku u všetkých študentov žurnalistiky min. na úrovni B1.

Parciálne ciele:

- osvojenie si poznatkov systémového i komunikačného fungovania ruského jazyka;
- osvojenie si základných komunikačných zručností;
- sformovanie a upevnenie komunikačných návykov;
- eliminácia interferencie rodného jazyka;
- všestranný rozvoj produktívnych i receptívnych komunikačných zručností v rámci tzv. „všeobecného jazyka“.

II. Očakávané výsledky

Študent ovláda receptívne i produktívne komunikačné zručnosti v rozsahu úrovne B1 SERR: osvojil si základné gramatické a lexikálne minimum, ktoré je nevyhnutné pre bezproblémovú komunikáciu v bežnej sociálnej interakcii (existenčnej, kultúrnej, funkčnej) s nositeľmi jazyka; v komunikácii vie aplikovať nevyhnutné intencné modely (kontaktné, informatívne, regulujúce, logicky i emočne hodnotiace, verifikačné). Je schopný uvedomelo a správne využívať získané jazykové zručnosti, zadané v štandardoch pre úroveň B1 SERR.

III. Tematický rámec

Tematický rámec je jasne zadaný v ruských štandardoch pre ovládanie ruského jazyka ako cudzieho na úrovni B1 a reflektovaný nižšie uvedenými odporúčanými učebnicami RJ. Tu uvádzame len nevyhnutný rámec, ktorého zvládnutie je nevyhnutné pre bezproblémové zakomponovanie ďalších modulov do vyučovacieho procesu u žurnalistov.

- Pravidlá ruskej grafiky – osvojenie si grafického systému (azbuky), korelácie znak-fonéma;
- Pravidlá ruskej výslovnosti – osvojenie si segmentálnych i suprasegmentálnych javov ruskej fonetiky (prízvuk, intonácia a i.);
- Základné pravidlá ruskej ortografie – primárny dôraz na relatívnu koreláciu grafického a zvukového znaku na úrovni slabiky, slova; ďalšie pravidlá ruského pravopisu;
- Lexikálno-sémantické minimum, pokrývajúce základné komunikačné situácie;
- Znalosti fungovania gramatického systému ruského jazyka – na úrovni lexikálnej valencie (deklinácia, konjugácia) a syntaktickej výstavby viet a textov;
- Percepcia štylistickej hodnoty lexém, gramatických štruktúr (frazém, textov a pod.) vo vzťahu k intencii;
- Eliminácia interferencie (jazykovej i vnútrojazykovej) na všetkých úrovniach jazykového systému (fonetickej, lexikálno-sémantickej, syntaktickej, štylistickej, sociokultúrnej).

IV. Učebný materiál (odporúčané učebnice)

DEKANOVÁ, E. – ONDREJČEKOVÁ, E.: Ruština - Učebnica a cvičebnica. Nitra: Enigma, 2006. ISBN 978-80-891323-00.

HORVÁTOVÁ, M.: Ruská konverzace. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 80-86119-82-3.

JANEK, A. – BELYNTSEVA, O.: Učebnice současné ruštiny. Praha: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251259-60.

Klass! 1-3: Učebnica a pracovný zošit. Klett, 2009-2012.

Modul 2: Язык СМИ (3. – 6. semester)
--

I. Ciele

Primárne ciele:

- rozvoj už získaných vedomostí, zručností a návykov;
- formovanie základov profesijne orientovanej ruskojazyčnej komunikačnej kompetencie.

Parciálne ciele:

- osvojenie si základných profesijne orientovaných znalostí ruskojazyčného areálu;
- osvojenie si ruskej odbornej terminológie z oblasti žurnalistiky;
- osvojenie si lexiky z oblasti spoločensko-politických, ekonomických a spoločensko-kultúrnych sfér;
- upevnenie návykov práce s textom;
- rozvoj receptívnych komunikačných zručností vo vzťahu k médiatextu.

II. Očakávané výsledky

Študent ovláda základnú odbornú lexiku študijného odboru, detekuje a vie aktívne a správne užívať lexiku z oblastí spoločensko-politického, ekonomického a kultúrneho života ruskojazyčného areálu. Vie pracovať s ruskojazyčným žurnalistickým a publicistickým textom (adaptovaným i originálnym), identifikovať v médiatexte (prečítanom, vypočutom, videnom) nosné informácie, interpretovať ich a na ich základe sám tvoriť, kriticky posúdiť kvalitu médiatextu a jeho adekvátnosť a účelnosť, vie identifikovať intencné zámery autora. Všetky získané vedomosti vie aj prakticky uplatniť vo vlastnej žurnalistickej praxi.

III. Tematický rámec

- Média
 - História ruskej žurnalistiky
 - Súčasná média
 - Štruktúra ruských médií
 - Žánre a ich osobitosti
 - Informácia-analytika
- Vnútoraná politika:
 - Štát, vláda, moc
 - Štátna symbolika
 - Občianska spoločnosť
 - Politik a jeho image
- Mezinárodná politika:
 - Medzinárodné vzťahy
 - Geopolitika Ruska
 - Konflikty
- Ekonomika:
 - Ekonomické procesy
 - Osobitosti jazyka médiatextov na ekonomické témy
- Spoločnosť:
 - Spoločenské procesy
 - Kriminalita
 - Kultúra
 - Životný štýl
 - Náboženstvo
 - Tolerancia

IV. Učebný materiál

ADAMKA, P.: Jazyk médií (krátky rusko-slovenský slovník). Nitra: UKF, 2016. ISBN 978-80-558-0864-2.

BOGOMOLOV, A.: Novosti iz Rosii. Moskva: Ruskij jazyk, 2012. ISBN 978-5-88337-311-3.

ADAMKA, P.: Ruská publicistika (história, štýl). Nitra: FF UKF, 2010. 126 s. ISBN 978-80-8094-825-2.

Aktuálne texty z ruských periodík, vysielania kanálov Rossija 1, Pervyj kanal, NTV, Echo Moskvy a i., internetové zdroje.

Poznámka 1: metodické i kontrolno-korekčné požiadavky (v súlade so zadaným výsledným blokom) sú reflektované v štruktúre učebných materiálov.

Poznámka 2: Moduly 1-3 prebiehajú súbežne (v rozsahu podľa uváženia pedagóga, vzhľadom na existujúce znalosti recipientov).

Modul 3: Русский мир (3. – 6. semester)

I. Ciele

Primárny cieľ:

- kritické poznanie spoločensko-politickej reality Ruska.

Parciálne ciele:

- osvojenie/prehĺbenie, doplnenie poznatkov o Rusku;
- konfrontácia vlastných a cudzích názorov;
- budovanie kritického prístupu k „zjednodušenému“ a stereotypnému sprostredkúvaniu reality masmédiami;
- konfrontácia slovenskej a ruskej reality;
- formovanie interkultúrnej kompetencie;
- prekonanie predsudkov a stereotypov.

II. Očakávané výsledky

Študent získa, resp. si prehĺbi znalosti o ruskojazyčnom areále: o histórii, kultúre a ďalších determinantoch spoločensko-politickej reality súčasného Ruska, ktorá sa reflektuje v slovenských médiách. Osvojuje si precedenčné fenomény, nevyhnutné pre bezproblémové pochopenie ruského literatúro- a historicko-centrickeho médiatextu. Buduje si kritický prístup k informáciám, ktoré mu sprostredkujú ruské i neruské médiá. Formuje svoje kognitívne znalosti v smere hlbšieho spoznávania „reálneho“ stavu vecí, prekonáva existujúce stereotypy a predsudky.

III. Tematický rámec

(prispôsobuje sa podľa úrovne už existujúcich znalostí, ktoré študenti nadobudli počas primárneho a sekundárneho vzdelávania)

- základné momenty z histórie Ruska;
- charakter a fungovanie politického systému RF;
- ruská kultúra a folklór;
- precedenčné fenomény ruskej etnokultúry.

IV. Učebný materiál

ADAMKA, P.: Rusko: história a politický systém. Nitra: UKF, 2016. ISBN 978-80-558-1095-9.

DULEBOVÁ, Irina et al.: *Glosár ruských lingvoreálií*. Bratislava: STIMUL, 2016. ISBN 978-80-8127-163-2.

ZELENICKÁ, E.: Kultúra Rossiji v obriadoch i obyčajach. Nitra: UKF, 2015. ISBN 978-80-558-0864-2.

ZELENICKÁ, E.: Sondy do ruských kultúrnych reálií. Nitra: UKF, 2016. ISBN 978-80-558-1085-0.

Aktuálne texty z ruských periodík, vysielania kanálov Rossija 1, Pervyj kanal, NTV, Echo Moskvy a i., internetové zdroje.

V. E-learning

Rusko: história a politický systém (<https://amos.ukf.sk/course/view.php?id=228>)

Poznámka 1: metodické i kontrolno-korekčné požiadavky (v súlade so zadefinovaným rezultatívnym blokom) sú reflektované v štruktúre učebných materiálov.

Poznámka 2: Moduly 2 a 3 prebiehajú súbežne (v rozsahu podľa uváženia pedagóga, vzhľadom na existujúce znalosti recipientov).

Poznámka 3: E-learningové kurzy sú adaptabilné pre konkrétne požiadavky a potreby vyučujúceho.